

Sygn. akt III Ca 1394/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SO Andrzej Dyrda

SR del. Anna Hajda

Protokolant Tomasz Bałys

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2014 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. M. i L. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 7 lutego 2013 r., sygn. akt II C 535/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty po 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR del. Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 1394/13

UZASADNIENIE

Powodowie Z. M. i L. M. wnieśli o zasądzenie od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwot po 20.000 zł. na rzecz każdego tytułem odszkodowania oraz po 20.000 zł. na rzecz każdego z powodów tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią ich syna w wypadku komunikacyjnym, z odsetkami ustawowymi od dnia 12.11.2011r. oraz kosztów procesu.

Podali, że pozwana odpowiada z tytułu OC za szkody wynikłe z wypadku komunikacyjnego spowodowanego przez ubezpieczonego u pozwanej sprawcy wypadku.

Pozwana (...) SA w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów kosztów procesu. Zarzuciła, że wypłaciła powodom odszkodowanie, w tym za wystawienie nagrobka. Natomiast żądanie oparte na art. 448 k.c. nie

jest uzasadnione, bowiem zadośćuczynienie przysługuje wyłącznie osobie, przeciwko której czyn niedozwolony został skierowany.

Sąd Rejonowy w Rybniku zasądził od pozwanej na rzecz każdego z powodów po 20.000 zł. tytułem odszkodowania i po 20.000 zł. tytułem zadośćuczynienia, z ustawowymi odsetkami od 12.11.2011r oraz koszty procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w wypadku drogowym w dniu 5 stycznia 2007 r. zginął syn powodów. Powód z synem prowadził wspólnie działalność gospodarczą i syn powodów miał ją przejąć w całości w najbliższym okresie, po przejściu powoda na emeryturę, co miało nastąpić w kwietniu 2007 r. firma powoda dzięki zaangażowaniu syna dobrze prosperowała. Syn zamieszkiwał w domu powodów z rodziną, dbał o nieruchomość, pomagał powodom w utrzymaniu stanu dobrego nieruchomości oraz pomagał powodom w sprawach życia codziennego. Woził powodów do lekarza, opiekował się w chorobach. Powodowie z synem stanowili zgodną rodzinę. Obecnie żona powoda z dziećmi wyprowadziła się. Powodowie zostali sami. Powód zawiesił działalność gospodarczą ze względu na pogarszający się stan zdrowia. Po śmierci syna oboje powodowie mają trudności ze snem, oboje ztratili radość życia.

W świetle powyższych okoliczności Sąd Rejonowy uznał, że żądanie powodów jest zasadne zarówno w zakresie odszkodowania jak i zadośćuczynienia. Nie ma bowiem wątpliwości, że wskutek tragicznej i nagłej śmierci syna, nastąpiło znaczne pogorszenie sytuacji życiowej powodów.

Syn powodów był w takim wieku, że w szerokim zakresie mógł pomagać im, przejmując znaczną część obowiązków związanych z utrzymaniem dobrego stanu technicznego i komfortu życia. Wykonywał naprawy, uzupełniał opał na zimę, palił w piecu c.o. i powodowie liczyli na opiekę syna, co wykazywał na co dzień. Firma transportowa powoda, którą syn miał przejąć i w której pracował zbankrutowała ze względu na zdrowie powoda.

Takie ustalenia dały podstawę do zastosowania art. 446 § 3 k.c.

Sąd uznał, że uzasadnione jest też żądanie powodów oparte na przesłankach art. 448 k.c. Wiąż emocjonalna łącząca osoby bliskie jest dobrem osobistym podlegającym ochronie i przysługuje powodom w niniejszej sprawie. Rozważając wysokość zadośćuczynienia, miał na uwadze wielkość doznanej powodom krzywdy, jej nieodwracalność, wiek zmarłego syna. W wyniku zdarzenia powodowie stracili syna, z którym byli bardzo silnie związani emocjonalnie. Stracili poczucie bezpieczeństwa, które wiązało się z jego bliską obecnością. Śmierć syna spowodowała u powodów zmniejszenie radości życia, poczucia osamotnienia, krzywdy.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., uznając że wysokość żądanych świadczeń pozwem można było ustalić już w toku postępowania przed zakładem ubezpieczeń.

Orzeczenie powyższe zaskarżyła pozwana w części dotyczącej zasądzonych na rzecz powodów zadośćuczynienia.. zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 448 k.c. w związku z art. 23 i 24 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że na tej podstawie prawnej pozwana ponosi odpowiedzialność z tytułu śmierci syna w wypadku komunikacyjnym. Zarzuciła także naruszenie art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. poprzez błędne przyjęcie, że przepis ten ma zastosowanie do osób, przeciwko którym czyn niedozwolony nie został skierowany bezpośrednio. Ponadto zarzuciła naruszenie art. 481 k.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię i uznanie, że odsetki ustawowe powinny być naliczone od dnia 12 listopada 2012 r., zamiast od dnia wyrokowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i w pełni znajdują oparcie w zgromadzonych dowodach. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy podziela te ustalenia i czyni je własnymi.

Odpowiedzialność pozwanej za skutki przedmiotowego wypadku drogowego nie była negowana w toku postępowania i ma źródło w regulacji art. 415 k.c. w związku z art. 436 § 1 k.c. i postanowieniach umowy ubezpieczenia

odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, zawartą przez pozwaną ze sprawcą wypadku drogowego.

Za nietrafny należy uznać zarzut pozwanej, iż powodowi jako osobom nie bezpośrednio poszkodowanym w przedmiotowym wypadku, nie przysługuje roszczenie względem pozwanej oparte na art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. oraz art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, ze zm.). Poza sporem jest, że wypadek miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. Zagadnieniem odpowiedzialności w powyższym zakresie zajmował się wielokrotnie Sąd Najwyższy, który między innymi w uchwałach z dnia : 22 października 2010 r. (sygn. akt III CZP 76/10), czy 20 grudnia 2012 r. (sygn. akt III CZP 93/12) wskazywał, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznana krzywdę, gdy śmierć nastąpiła z deliktu, a art. 34 powyższej ustawy nie wyłącza zakresu odpowiedzialności ubezpieczyciela za krzywdy osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c.. Sąd Odwoławczy podziela takie rozumienie przepisów powyżej wskazanych i aprobuje stanowisko orzecznictwa w tym zakresie. Należałoby jedynie podkreślić, że ubezpieczyciel w ramach zawartej umowy ubezpieczenia przejmuje odpowiedzialność sprawcy, taka bowiem jest istota ubezpieczania się od odpowiedzialności cywilnej i ani z przepisów ustawy, ani umowy nie wynika, by odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkodę w postaci naruszenia dóbr osobistych osób najbliższych osoby zmarłej, wywołane śmiercią na skutek wypadku spowodowanego przez kierującego pojazdem mechanicznym, za którą on sam ponosi odpowiedzialność, była wyłączona. Z treści ustawy nie wynika takie wyłączenie.

W ocenie Sądu Odwoławczego niezasadny jest też zarzut naruszenia art. 481 k.c. Jak wynika z prawidłowo dokonanych ustaleń w sprawie przez Sąd Rejonowy, powodowie zgłosili szkodę w terminie poprzedzającym wystąpienie z pozwem- od daty doręczenia pozwanej odpisu pozwu zostały naliczone odsetki w zaskarżonym wyroku – wzywając do jej zaspokojenia w zakreślonym tym wezwaniem terminie. Aprobowane przez Sąd Odwoławczy orzecznictwo sądowe wskazuje, że ubezpieczyciel dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie 30 dni od otrzymania wezwania, bowiem do odpowiedzialności ubezpieczyciela za nieterminowe spełnienie świadczenia stosuje się art. 817 k.c. Pozostaje to w zgodności z art. 14 ustawy powyżej wskazanej.

Dokonując oceny prawidłowości oznaczenia w zaskarżonym orzeczeniu terminu obciążenia odsetkami, Sąd Odwoławczy uznał, że nie narusza on zasad określonych w art. 817 k.c.

Z uwagi na powyższe - na podstawie art. 385 k.p.c. oddalono apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego postanowiono w oparciu o art. 98 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. Ich wysokość na rzecz każdego z powodów – w zakresie objętego wartością nieuzasadnionej apelacji pozwanej – ustalono w oparciu o § 6 pkt 5 i § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

SSR (del.) Anna Hajda SSO Krystyna Hadryś SSO Andrzej Dyrda